

A reformkor. Széchenyi és Kossuth reformprogramja

Szepessy Hajnalka 2021A

A reformkor

- magyar történelem 1830 (Széchenyi: Hitel megj.) – 1848 (szabadságharc) közötti időszaka
- a rendi / feudális társadalom-és államszervezet polgári és alkotmányos átalakítására tettek kísérletet
- reformok motorja a liberális nemesség, tevékenységeik főbb területei:
  - gazdasági-társadalmi:
    - jobbágyfelszabadítás*: földjeinek legyen igazi tulajdonosa és ne tartozzék földesúri szolgáltatásokkal [önkéntes örökváltság: az 1832/36-os országgyűlésen elbukik, de 1839/40-ben törvény lesz]
    - közteherviselés*
    - jogkiterjesztés* = jogegyenlőség,
    - érdekegyesítés* (jobbágyokat is érdekeltté tenni a változásokban),
    - kapitalista gazdaság stb.
  - közjogi: helyzet a Habsburg Birodalmon belül
  - nemzeti kultúra megerősítése kapcsán: pl. nyelv a korabeli magyar nacionalizmus célja: az egy politikai nemzet koncepciójának megvalósítása (irreális célja: nemzetállam megteremtése)
- Kiemelkedő személyek: *Széchenyi István*, Wesselényi Miklós, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, *Kossuth Lajos*, Batthyány Lajos, Szemere Bertalan

Széchenyi és Kossuth programja:

	Széchenyi István	Kossuth Lajos
Gazdasági elképzelések	- a robot nem eredményez minőségi munkát - ősiség eltörlése: a nemesi birtok legyen eladható (fedezet → hitel → fejlesztés) - birtokszerzés joga mindenkinek - céhek, vámok, monopóliumok, hatósági árszabás eltörlése - az infrastruktúra elmaradottságát is problémának tartja → - úthálózat, közlekedés fejlesztése - folyószabályozás - a szabad verseny híve	- ősiség eltörlése - polgári tulajdonviszonyok kialakítása - vámokkal védett önálló nemzeti ipar: a protekcionizmus híve
Társadalmi elképzelések	-önkéntes örökváltság (ha a földesúr hozzájárul, a jobbágy megválthatja magát) - közteherviselés - törvény előtti egyenlőség - magyar államnyelv	- kötelező örökváltság (állami kárpótlással) (ő nem gazdasági, hanem jogi oldaltól közelíti a kérdést: a jobbágyok jogi egyenlősítése a cél) - közteherviselés - nemzeti érdekegyesítés - szabadságjogok - népképviselési ogy.
Közjogi helyzet	- korlátozott magyar önállóság a birodalmon belül	- nagymértékű pol./gazd. önállóság a birodalmon belül

Széchenyi és Kossuth személye, tevékenysége, nézetei:

	Széchenyi István	Kossuth Lajos
személyiség	- megfontolt, de kritikus - higgadt érvelés	- „lánglelkű vezér” - heves hangvételű, érzelmekre ható érvelés
politizálás/vita színtere és formája	- könyvek - országgyűlés	- újságcikkek; a Pesti Hírlap főszerkesztője (1841–44) -közélet
vitájuk egymással	Kelet Népe c. könyv	Felelet gr. Sz. I.-nak c. könyv
célközönség, reformok bázisa	- reformpárti arisztokrácia	- reformpárti köznemesség, megyei értelmiség
birodalomhoz fűződő viszony	- reformok az Udvarral együttműködve	- reformok kikényszerítése az Udvartól
reformok végrehajtása	- lassan, fokozatosan, egyeztetve az Udvarral	- minél gyorsabban, radikális változások mentén
nemzetiségi politika	türelmes, óvatos az asszimiláló intézkedéseket nem tartja hatékonynak	erőszakosabb: szabad nyelvhasználat a magánéletben, de az államnyelv a magyar az általános jogkiterjesztés majd megnyeri a nemzetiségeket
életút, fontosabb tevékenységek	- 1791-ben Bécsben született, udvarhű arisztokrata családban („labanc” alapállás) - napóleoni háborúkban huszártiszt - 1810-től nyugati (Angliai) utazások - 1825-től országgyűléseken részt vesz - 1825: MTA elődjének alapítása 1827: Nemzeti Casino, lóversenyek + Duna, Vaskapu szabályozása, ló- és selyemhernyó tenyésztés, angol WC-k - 1830: Hitel c. műve - 1833: Stádium c. műve - 1839: Lánchíd építésének kezdete -1848: Batthyány-kormány közmunka/közlekedésügyi minisztere - szeptemberi fordulat → idegösszeroppanás, Döblingben kezelik -1860-ban öngyilkos	- 1802-ben Monokon született, elszegényedett evangélikus nemesi családban (hagyományos rendi ellenzéki „kuruc” alapállás) -jogot tanul -1832–36: Országgyűlési Tudósítások írója-szerkesztője -1837–40: bebörtönözve az OT. és utódja, a Törvényhatósági Tudósítások miatt -1841-44: Pesti Hírlap szerkesztője - 1846-tól Védegyelet igazgatója - 1847: Ellenzéki Párt egyik vezetője - 1848: Batthyány-kormány pénzügyminisztere, majd az OHB elnöke - 1849: kormányzó-elnök, majd emigráció -1894: Torinó †